

Ex/Sans/PG/4.5E/2019

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2019

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT

Course : XX / E

[Ancient Indian Political Literature]

Full Marks : 30

Time : Two Hours

The figures in the margin indicate full marks.

१। निम्नोक्तेषु षट् प्रश्नाः सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च समाधेयाः।
1×6=6

- (क) किं नाम शासनम्?
- (ख) उपहतां कृषिं कथं रक्षेत्?
- (ग) विषयुक्तस्य दध्नः पयसश्च किं लिङ्गं परि लक्ष्यते?
- (घ) दशवर्गिकः इत्यनेन कस्य निर्देशः?
- (ङ) माधुर्यमित्यस्य लक्षणं किम्?
- (च) औशनसः बृहस्पतेश्च मतानुसारं मन्त्रिपरिषदः सभ्यसंख्या लिख्यताम्।
- (छ) 'द्वैधीभाव' इत्यस्य अर्थः कौटिल्यमतानुसारं देयः।
- (ज) 'आकर' इत्यस्यार्थः नि रूप्यताम्।

[Turn over]

[2]

२। निम्नोक्तेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः। $4 \times 6 = 24$

(क) विषप्रदस्य जनस्य कीदृशी अवस्था परि लक्ष्यते? अर्थशास्त्रे राज्ञो को भोजनविधिः को विहारविधिश्च स्वीकृतौ?

$2+2+2=6$

(ख) कथं मन्त्रभेदो भवेत्? मन्त्रसुरक्षणाय का सावधानता अवलम्बनीया? मन्त्ररक्षणाय कौटिल्यस्य किं मतं परिलक्षितम्?

$2+1\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}=6$

(ग) जनपदनिवेशे परिवारकल्याणाय का व्यवस्था कौटिल्येन निर्दिष्टा? जनपदे केषामुपनिवेशनं राज्ञा नेष्यते?

$1\frac{1}{2}+1+1+1+1\frac{1}{2}=6$

(घ) उपायानां प्रकारभेदानुल्लिख्य तेषां स्वरूपमुल्लेख्यम्।

(ङ) क्षयस्थानवृद्धीनां लक्षणं सोदाहरणमा लोच्यताम्।